

ITF årsmøde i SINGAPORE for søfarende og havnear- bejdere

Britiske flagskibe som FoC-skibe

Danmarks Rederiforening indmeldt i nyt internationalt forhandlingsfællesskab

Benchmark og perspektiver

30. januar 2004 erklærede den Internationale Transportarbejder Føderation (ITF), Dansk Internationalt Skibsregister for "Flag of Convenience" (FoC), på skib til skib basis. Siden er der på overfladen intet sket, og intet danskflaget skib er i praksis blevet udstødt af det gode selskab af den grund.

Der er også mange forhold i historien som klinger hult, og uden harmoni med den ellers så udmærkede kampagne-ide om FoC-skibene. Hvor sætter vi hvilke grænser af hvilke grunde i et voldsomt vigtigt erhverv som international skibsfart, hvor nationalitets-identifikatorerne nødvendigvis må blive skrøbelige med den almindelige og hastige globalisering?

Fortsættes side 6

Dansk Sø-Restaurations Forening

Kontor-og foreningslokaler

Mose Alle 13
2610 Rødovre

Kontortid: Mandag-torsdag 9-16
Fredag 9-15

Telefon 36 36 55 85

Mandag - torsdag 9-15:30
Fredag 9-15:00

Sekretær (Vivi) 36 36 55 87
Kontingent (Corlis) 36 36 55 88
Faglig sekretær (Ole S.) 36 36 55 89
Faglig sekretær (Christian P) 36 36 55 86
Fax: 36 36 55 80
Girokonto: 542-4437
E-mail forening: dsrf@dsrf.dk
E-mail formand: formand@dsrf.dk
E-mail Ole S: faglig@dsrf.dk
E-mail Christian P: cp@dsrf.dk
E-mail sekretær: sekretaer@dsrf.dk
E-mail kasserer: kasserer@dsrf.dk
Internet: www.dsrf.dk

Formand:

Ole Philipsen
Privat telefon 26 37 12 35

Arbejdsløshedskasse

-Aalborg, telefon 70 13 13 12
-Århus, telefon 70 13 13 12
-Esbjerg, telefon 70 13 13 12
-Herning, telefon 70 13 13 12
-Kolding, telefon 70 13 13 12
-Odense, telefon 70 13 13 12
-Ringsted, telefon 70 13 13 12
-Hillerød, telefon 70 13 13 12
-Roskilde, telefon 70 13 13 12
-Københavns kommune telefon 33 13 15 55
-Københavns amt telefon 33 91 20 11

Redaktion og annoncer

Ole Philipsen (ansvarshavende)
Ole Strandberg (opsætning)

Produktion:

Special-Trykkeriet Viborg a-s
Livøvej 1
8800 Viborg
Telefon 86 62 40 33

ISSN 0 109-0267

Opplag: 2.100 eksemplarer

Modtagergrupper:

Sø-Restaurationspersonalet i handelsflåden,
passagerskibe samt offshoreenheder. Endvidere
rederier, færgeoverfarter, skibsproviante-
ringshandlere, sømandskirker m.fl.

Forsidebillede:

Fra Singapore.

Hvor også det
arkitektoniske
kunstværk til højre
herfor har hjem-
sted.

**DSRF er partipolitisk uafhængig,
og må aldrig yde støtte til noget
politisk parti (vedtægterne § 2).**

REDAKTIONEN

af dette nummer
sluttet den 1. august 2004.

Stof

til oktober-nummeret skal være redaktionen
i hænde senest den 25. september 2004.

Næste nummer

udkommer ca. 8. oktober 2004.
på nettet (www.dsrf.dk) d. 3. oktober.

INDHOLD

Leder.....	3
DSRF's generalforsamling 17/9-2004...	4
Foreningen orienterer.....	5
ITF kongres m.v.	6
Faglige sager og noter.....	10
OK-2004.....	14
Mønstringsstatistikker.....	16
Flådestation Frederikshavn.....	18
Mærsk indlæg.....	22
Ind/Ud.....	25
Tak o.s.v.	26
Rids i dansk fagbevægelses historie.....	28

Når man er ung og naiv tror man at forandringer i det man er vant til, kun er noget man kommer ud for enkelte gange i livet. Så bliver man ældre og klogere.

I søfarten har vi troet, og givet udtryk for, at nu skulle vi bare have løst dette eller hint problem, så blev alt godt igen. I virkelighedens verden har vi måtte erkende, at vi er i en stadig bevægelse og der hele tiden gives nye virkelighedsbilleder og prognoser for fremtiden.

Det første skridt er at erkende, at de "gode gamle" dage ikke kommer igen. Vi får f.eks. ikke hovmestre, kokke, ungekokke og 2 desser tilbage i skibene. Efter den gradvise nedskæring af restaurationspersonalet i skibene igennem 70-80'erne og 90'erne, er vi nået ned på at der er en kok/hovmester og en steward/stewardesse tilbage i det typiske store fragtskib.

Kampen går fremover ikke på om vi kan få flere stillinger i det enkelte skib, for den krig er tabt for længe siden. Nej, kampen og kunststykket er at være fleksibel og tilpassningsdygtige nok til at vi kan fastholde det antal danske stillinger vi har i dag.

A.P. Møller har offentliggjort deres planer for fremtidens bemanning af rederiets skibe. Det er glædeligt at se, at der stadig er en hovmester i denne plan, endda som en del af skibets 3-mands managerteam. Det giver håb om at der er stillinger til os på langfarten i de kommende mange år.

Men det betyder også at vi skal se udviklingen i øjnene, og erkende, at hvis vi fortsat vil med toget, så skal vi være villige til at ændre holdning til det, som vi i dag betragter som "vores arbejde" og "absolut ikke vores arbejde". Fremtiden vil betyde at ledelse, planlægning, økonomi m.m. vil ligge i danske stillinger, mens rent manuelt arbejde som dørkvask, maling, rustbankning o.s.v., vil blive udført af den billige søfarende fra andre lande. Nogle danske organisationer har taget denne udfordring op og arbejdet med at skaffe sig ekstra kompetencer, således at man også i fremtiden kan få plads i skibene. Skibsmekanikeren er et eksempel.

Fremtidens Catering Manager vil være en søfarende, som har et større arbejdsområde på skibet end i dag. Det kunne være hyreregnskab, driftsregnskab, udarbejdelse af tørnplaner m.m. og selvfølgelig madlavning/proviantering. Dette vil kræve massiv efteruddannelse og videreuddannelse.

Mange hovmestre vil ryste på hovedet og tænke, "nej tak, uden mig". For dem som har passeret de 50, vil det nok heller ikke få betydning, men for de som har mere end 8-10 år tilbage i søfarten, må man tage et valg. Vil jeg ændre mig med verdenen omkring mig, eller ej.

Den eneste garanti der kan gives med sikkerhed er, at de gamle dage ikke kommer igen, og vi bliver ikke flere i skibene, men vi har til en vis grad selv lidt indflydelse på hvor mange færre vi bliver.

DSRF's

95. ORDINÆRE GENERALFORSAMLING AFHOLDES

FREDAG DEN 17. SEPTEMBER KL. 13.00

På restaurant NIMB (ved Tivoli)

BERNSTORFFSGADE 5, KØBENHAVN V.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden aflægger beretning.
3. Forslag til behandling.
4. Revisor aflægger beretning.
5. Valg af statsautoriseret revisor.
6. Valg af suppleanter til bestyrelsen.
7. Eventuelt.

Tilmelding til selve generalforsamlingen er **ikke** nødvendig.

MIDDAG

efter generalforsamlingen

Bestyrelsen har besluttet at slå skovturen sammen med generalforsamlingens sociale element. Derfor er **ægtefæller** velkomne til at deltage i middagen som starter kl. **18.00**.

Af hensyn til bestillinger er **tilmelding** nødvendig senest mandag den 6. september på tlf.: 36 36 55 85. Tilmeldingsfristen **skal** overholdes for at man kan deltage i middagen.

Efter middagen vil der være adgang til **TIVOLI** på årets sidste åbningsdag.

Kontingent for september måned skal være betalt

Er du forhindret i at deltage i generalforsamlingen, og gerne vil give din mening til kende, kan du benytte denne fuldmagt.

Udfyld den, og giv den til et medlem som vil varetage dine interesser.

OBS: Hver mødedeltager kan kun stemme på vegne af sig selv og max. een fuldmagt.

FULDMAGT

Undertegnede medlem af Dansk Sø-Restaurations Forening

giver hermed _____

fuldmagt til at stemme på mine vegne på generalforsamlingen den 17. sept. 2004.

Navn: _____ **Cpr.nr.:** _____

Til vitterlighed:

Navn: _____

Adresse: _____

FORENINGEN ORIENTERER

Bestyrelsesmøde

Den 3. august afholdes sidste bestyrelsesmøde før generalforsamlingen den 17. september.

Tillidsrep.-seminar

Den 19. & den 20. august afholdes seminar for tillidsrepræsentanter. Seminaret afholdes på Kullen i Sverige

Kontoret lukket

Kontoret holder lukket fredag den 17. september fra kl. 12.00 på grund af generalforsamlingen samme dag.

Dette nummer af fagbladet

Der er fra og med dette nummer skiftet grafisk program fra PageMaker til det mere langhårede InDesign. Dette være sagt blot hvis noget går helt skævt.

*Sikkerhed (skibsalder-tilstand)
Benchmark på lønninger og arbejds-
vilkår*

*Relativ andel af nationale besætnings-
medlemmer
Forhandlingsret
????*

Optakten til 30. januar erklæringen kender vi fra den intense danske medie-debat 2003, og skal ikke berøres nærmere her. Som en konsekvens af afledte forhandlinger i det danske "Kontaktudvalg" (samarbejdsorgan mellem danske rederorganisationer og organisationer for søfarende, hvor SID har udmeldt sig for nu lang tid siden), blev der indgået reviderede aftaler som betyder at udenlandske søfarende på udenlandske vilkår, som kommer i klemme i praksis, vil og kan få hjælp af de danske fagforeninger, hvis de måtte ønske det. Det løsnede imidlertid ikke de gordiske knuder.

Sådan cirka groft fortalt var status i begyndelsen af året. Der har siden været lidt pipperi om ILO's gentagne kritik af DIS-loven, og SID stillede for nylig Nyrup i en gabestok om at blæse og have mel i munden, fordi hans erklæringer om at ville bearbejde DIS-loven fra EU-parlamentet, ikke var beton-entydige nok. Ellers har der været langtrukken offentlig ro uden skæbnefortællinger op mod ITF's møder her i juli måned i Singapore, hvor foreningens formand Ole Philipsen deltog.

ITF's ÅRLIGE MØDE FOR SØFA- RENDE OG HAVNEARBEJDERE

Kort tid før møderne var der i Danmark hektisk diplomatisk aktivitet på grund af 2 alternative danske resolutionsudkast om DIS og FoC. SID's udkast på den ene side viste sig ved nærlæsning at være voldsomt skærpene, men diplomatiet medførte at de to udkast blev clearet med hinanden før afrejsen til korridorer og sale i Singapore. DIS-forhold blev konsekvensmæssigt ikke forhandlet på møderne.

Til gengæld blev der sat skub i en proces mod at erklære det engelske flag for FoC, med baggrund i afsløringer omkring engelskflagede skibe, som langt underbyder de officielle benchmark's fra ITF, i modsætning til DIS-lønningerne som klart ligger over ITF-normen. Historien rullede på forsiden af "Lloyds List" onsdag d. 28. juli under overskriften "RMT warns on FoC status for UK-flagged ships". RMT er en engelsk pendant til SID's transportsektion i Danmark, dog uden en storebror omkring.

Det fremgår af artiklen at de engelske organisationer, RMT og officersorganisationen for søfarende "Numast", ønskede problemskibe erklæret FOC på skib til skib basis, når lønninger og arbejdsvilkår konstateres at være for ringe, og sådan blev det vedtaget. Det respektable engel-

ske flag skal ikke være dække for slumkontrakter som det fremgår af artiklen, således som de åbenbart i stigende omfang bliver fundet på verdenshavene med lønninger langt under benchmark. En ”Numast” talsmand citeres for at sige, at sådan må det være når både den engelske regering og de engelske rederier har vendt det døve øre til, hvorimod en talsmand fra rederierne citeres for at bemærke, at de omtalte lønninger er attraktive for filippinerne fordi deres eget hjemlige lønniveau er så meget langt lavere. Der gives i den forbindelse et eksempel på en læge i Filippinerne til \$196 om måneden, mod en matros-lønning i et engelsk skib til \$974 om måneden. Med andre ord, nu skal vi ikke længere sammenligne med nogle internationale søfarts-standarder som de f.eks. udstikkes af ILO og ITF i samarbejde med alverdens rederier, men med lønninger i det indre Sudan til et par dollar om året, kunne vi bare skaffe kvalificerede søfarende derfra.

ITF-møderne i Singapore sluttede for officers-organisationernes vedkommende med et møde i Manila. Dette sektionsmøde havde der været nogen rumlen om, men hvem kan ikke mødes med hvem man vil når man vil?

Endelig kan det som et kuriosum bemærkes, at vores formand var inviteret til et møde med et stort internationalt krydstogtsrederi med henblik på at udfærdige en overenskomst-aftale sammen. Sikkert motiveret af ønsket om noget nationalitets-respektabilitet på den ene side, medens vores motiv på den anden side skulle være nogle billige afgiftskroner. Vilklårene var sådan at der var tale om månedslønninger på under \$100 om

måneden, og forventeligt op mod \$1000 fra en drikkepenge-pulje, som passage-erne var forpligtet til at yde en daglig skærv til. Ansatte skulle ydermere betale egen ud- og hjemrejse. Foreningen af-slog tilbuddet, og mere er der ikke at sige om den sag!

DANMARKS REDERIFORENING

Samtidig, og sideløbende kan man næsten sige, med ITF-møderne i Singapore, deltog direktør Peter Bjerregaard og underdirektør Pia Voss fra Danmarks Rederiforening, i forhandlinger om optagelse i en ny international reder-forhandlings-sammenslutning ”JNG”. JNG er det ene ben i det i 2003 stiftede IBF, og det skal hermed forklares lidt nærmere. IBF betyder ”International Bargaining Forum” og det består af JNG (Joint Negotiating Group), som er redersiden på den ene side, og på den anden side ITF. Der er altså med andre ord tale om en slags organisationernes forhandlingskongres på højeste internationale niveau. Sammenslutningens forhandlingsområde har indtil videre været begrænset til løn- og arbejdsvilkår for fremmedflagsskibe, med typiske FOC-flag som særkende. Det skyldes at redersiden indtil for nylig

udelukkende bestod af en anden sammenslutning kaldet IMEC ("International Maritime Employers Committee") som netop er en bredviftet sammenslutning af redere med fremmedflagsskibe. Efterhånden er der imidlertid kommet flere til. Først store japanske redere og siden den sydkoreanske og den danske rederiforening, hvilket nok kan give nogle perspektiver på sigt.

Systemet i IBF er, at JNG og ITF udpeger nogle forhandlingsledere, som sammen udfærdiger rammeaftaler baseret på det såkaldte TCC-system (Total Cost Crew). Herfra går forhandlingerne videre til lokale vilkår med de lokale organisationer involveret. Sådan nogenlunde har Peter Bjerregaard fra Danmarks Rederiforening forklaret, og som har ladet sig interviewe til Sø-Restauranten i denne anledning. Peter Bjerregaard udtaler, at "det er ble-

vet stadig mere klart, at benchmark ingenlunde er så veldefineret, som det har været tidligere" og at "resultatet i dag er, at danske aftaler med AMOSUP ligger væsentligt over, hvad konkurrenter, der benytter f.eks. engelsk, hollandsk eller norsk flag, betaler". DR har konsekvensmæssigt gennem nogen tid overvejet et nærmere samarbejde med IMEC og erindrer om, at DR ikke er noget stor spiller globalt set med omkring 3.000 udenlandske søfarende i danske skibe. Hverken over for AMOSUP (den filippinske fagorganisation) eller for den sags skyld andre fagforeninger. Samarbejde med IMEC vil også give mulighed for bedre dialog med ITF fra tid til anden, som Peter Bjerregaard udtaler, med henvisning til det dårlige forhold SID har fremprovokeret. "Samtidig er IMEC dog først og fremmest et forum for rederier der sejler under bekvemmelighedsflag, og som sådan var det ikke nogen naturlig partner for DIS skibe. På baggrund af SID's initiativ, og ITF's efterfølgende fuldstændig meningsløse beslutning om i hvert fald på papiret at erklære DIS for FoC flag, har situationen imidlertid ændret sig, og da man i mellemtiden havde etableret JNG, fandt vi det naturligt at få et mere formaliseret samarbejde med denne forening. Danmarks Rederiforening og Rederiforeningen for mindre Skibe har nu indmeldt sig med foreningernes danskflagede tonnage".

Peter Bjerregaard lægger vægt på mulighederne for at kunne modtage et bedre "informationsflow" med henblik på at sikre både dansk skibsfarts internationale konkurrenceevne, og flest mulige danske arbejdspladser. Ingen af disse målsætninger nås hvis norske eller engelske flagsskibe kan underbyde de danske med

lønninger på hundredvis af dollar mindre end benchmark pr. stilling pr. måned.

”Hvorledes vi i øvrigt vil bruge vort medlemskab af JNG, overvejer vi pt. nærmere, men jeg kan sige så meget, at vi foreløbig har aftaler med hensyn til filippinere og polakker og pt. ikke har i sinde at røre ved disse aftaler, endsige afvikle samarbejdet med AMOSUP. Faktisk er en central forudsætning for samarbejdet i JNG, at man anerkender de nationale fagforeningers forhandlingsret, altså f.eks. AMOSUP. Tilsvarende har vi pt. ikke planer om at lave nye kollektive aftaler. Medlemsskabet af JNG berører heller ikke den aftale vi har indgået i Kontaktudvalgsregi. Vi er imidlertid sikre på, at vi på kort sigt får et bedre ”informationsflow”, således at det bliver gjort klart, hvad de reelle omkostningselementer er hos vore konkurrenter rundt omkring”.

FILOSOFISKE SMULER

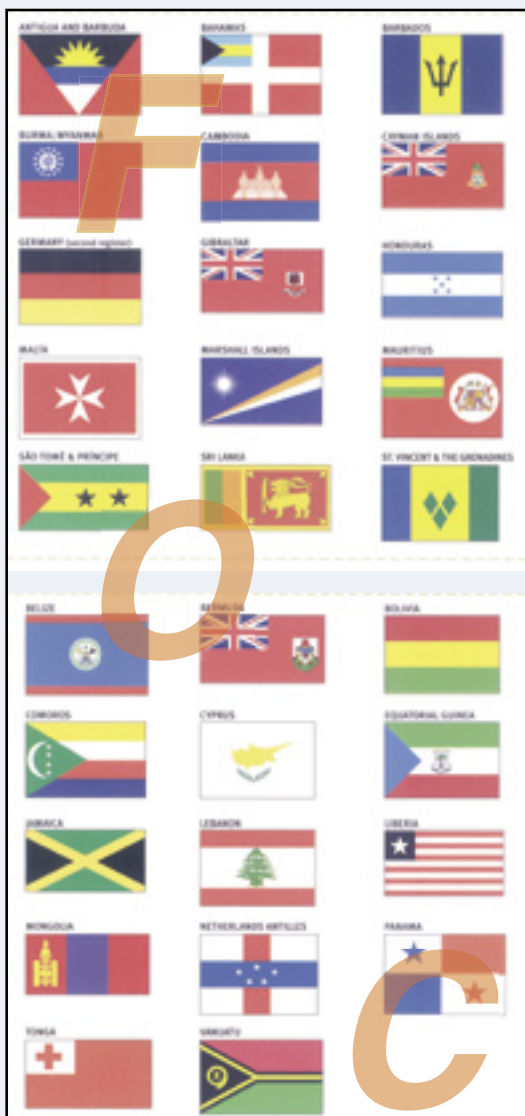
Man kan afslutningsvis filosofere over begrebet aktion og reaktion, og hvad SID's kostbare 2003-kampagne i praksis har medført - og stille sig selv det drilagtige spørgsmål, om det kan være tænkeligt, at DR gennem normalaftaler i IBF-regi (hvor ITF er den ene part) principielt vil kunne få disse aftaler dømt FoC-værdige, taget i betragtning at de formentlig vil ligge på vilkårsniveauer markant under de nuværende.

Hvor kom vi hen og hvor kom vi fra? Nå - sagen er jo nok, at hele toget er meget større end nogen af os, og de eneste aktører som vil kunne hamle op med verdenshavens benchmark-krav, må komme fra ITF og en international rederorganisation.

Benchmark

Ordet benchmark er hvad man kalder for et jargon-ord, som grundlæggende set betyder ”fixpunkt”. Det er i nyeste tid anvendt i computer, business og herunder arbejdsmarkedssprog.

Sprogforskeren Gustav Bunzel fra Århus skriver i sin løbende sprogordbog, at det er dannet af engelske landmålere omkring 1842.

v/Ole Strandberg
pr. 1/8-2004

FAGLIGE SAGER og noter.

Kammertjek

Note til dette afsnit:

Vi har haft et godt samarbejde med rederiet til hurtig respons på problemet.

For nylig blev der foretaget kammertjek på et DFDS-skib. Tjekket blev foretaget på alle stewardesse-kamre uden forhåndsorientering, og uden de pågældende ansatte eller repræsentanter for disse var tilstede, og der var indikationer på undersøgelser af tasker og lignende. Heller ikke efterfølgende kammertjekket blev de ansatte orienteret, og foreningen blev kontaktet af flere medlemmer som udtrykte vrede og frustration over det skete.

Der er tale om en privatlivskrænkelse som strider mod Sømandsloven (evt. grundlov og menneskerettighedskonventionen). Hvis der foreligger konkret mistanke om opbevaring af såkaldt kontrabande (smuglergods) eller stjålet gods, foreskriver sømandslovens § 59 stk. 3, at den pågældende ansatte har ret til at være tilstede ved en kammerundersøgelse.

Foreningen protesterede telefonisk og

skriftligt til rederiet, og rederiet udtrykte klar enighed om at kammertjek som beskrevet ovenfor ikke må forekomme. Der forefindes ikke pt - underligt nok - cirkulærer i rederiet, som beskriver fremgangsmåder for sådanne tjek, som naturligvis kan have fornuftige grunde ved f.eks. rutinemæssige undersøgelser af kamrenes generelle tilstand, eller konkrete mistanker om kriminelle forhold. Rederiet har inviteret til samarbejde om udfærdigelse af et cirkulære som blev afsluttet med enighed om en tekst d. 26. juli.

Foreningen har samtidig meddelt rederiet at vi ser alvorligt på det passerede, som efter sigende ikke skulle være en enkeltstående fuser. Hvis det sker igen vil politianmeldelse være en naturlig overvejelse.

"En fatal snublen"

Bager Poul Anthon Jensen.

Sag mod patientskadeankenævnet procederet i Vestre Landsret 24. marts 2004 (jævnfør omtaler i fagbladene 3/2001, 8/2002 og 2/2003).

Der blev afsagt dom 8. juni og foreningen fik medhold i 2 ud af 3 påstande. Ankefristen er 8 uger til Højesteret som næsten er udløbet uden anke ved redaktionens slutning.

Foreningens påstande:

1) Godtgørelse for varigt mén svarende til 40% med renter fra 1999 (tidligere seneste afgørelse: 15%).

2) Godtgørelse for svie og smerte indtil 10. august 2000 med renter fra 1999 (spørgsmål om det såkaldte stationærtidspunkt som tidligere fastsat til den 2. juni 1999).

3) Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste indtil 10. august 2000 med renter fra 1999 (jævnfør påstand 2).

Landsrettens afgørelse (dissens fra 1 af de 3 dommere):

1) Afgørelsen om 15%, som er forhøjet i forhold til tidligere afgørelse og mere end svarende til et velfungerende kunstigt knæ, anses for overensstemmende med alle foreliggende journaler og lægeerklæringer.

Patienskadeankenævnet frifindes for denne påstand.

2 og 3) Kun den medicinske behandling kan anses for afsluttet den 2. juni 1999. Uanset det henstår som usikkert i hvilket omfang der er sket bedringer efter denne dato, fastsættes stationærtidspunktet til 10. august 2000.

Klager får medhold i disse påstande.

Under sagens behandling i Viborg var det særligt interessant at høre en overlæge fra et nordjysk hospital som vidne, nedgøre den kirurgiske behandling på det første hospital vores medlem var indlagt. Han talte næsten ophidset om "et smadret knæ" ved amatøragtig sju-

sket urimelig langvarig operation. Det var nu ikke det som var sagens hovedpointe som var mere teknisk end som så. Anerkendelse af lægesjusk var sket for år tilbage.

Vores medlem har nu udsigt til yderligere erstatning i størrelsesordenen 500.000 kroner.

Parterne blev af retten dømt til at betale egne sagsomkostninger hvilket er usædvanligt når vi fik medhold i 2 ud af 3 påstande. Foreningens advokat har konsekvensmæssigt anmodet procesbevillingsnævnet om at indbringe dette spørgsmål alene for Højesteret.

Risiko for 2 x karantæne = udelukkelse

Dagpengeloven har som bekendt fået sine barske fælder. Et bornholmsk medlem er nu i risiko for at falde i en sådan. Ved såkaldt "selvforskyldt ledighed" (dagpengelovens generelle tåbelighedsbegreb) er reglerne i korte træk således, at der gives 3 ugers karantæne, dog ved gentagelsestilfælde indenfor en 1 års periode, udelukkelse fra dagpenge indtil generhvervelse af retten igen kan opnås, efter 300 timers arbejde i en periode på 10 uger. Denne straf kan for mange mennesker i dagens Danmark være en rutschetur direkte ud i socialt langtidsuføre.

Det værste er, at det let kan ske ved en slags tilfældighedernes tilfældighed.

Eksempel:

Et medlem er i ordinært arbejde men får tilbudt et job andetsteds som skønnes at

være mere attraktivt, hvorfor det første job opsiges med almindeligt varsel. Det nye job viser sig imidlertid hurtigt at være en fejltagelse, det går dårligt, og pludselig finder den nye arbejdsgiver en anledning til at bortvise eller fyre den pågældende - sagligt eller usagligt.

A-kassens alarmlamper blinker kraftigt. Et stk. karantæne for selv at sige et arbejde op registreres uden indsigelsesmulighed, fordi det ikke er en gyldig grund til opsigelse i dagpengelovens forstand, at man får tilbudt et andet/bedre arbejde. Derfor bliver der gået hårdt i flæsket på den efterfølgende afbrydelse af ansættelsesforholdet. Hvem havde ”skylden”? Umiddelbart efter papirerne er det medlemmets skyld (bortvisning f.eks.), og nu skal der kæmpes om påstande mod påstande, hvor arbejdsgiveren selvsagt vil forsvare sig med alt til rådighed, for ikke at ifalde skyld for usaglig afskedigelse og erstatning herfor.

I det konkrete tilfælde fra Bornholm ser der ikke ud til at være grund til den store nervøsitet, men eksemplet demonstrerer dagpengelovens fatale sideeffekter med negativ mobilitet på arbejdsmarkedet. Det bør selvfølgelig ikke være strafbart at forlade et arbejde til fordel for noget som tilsyneladende kan blive bedre for medlemmet. Uden risikovillighed ingen innovation og udvikling. ”Logikken” fra lovgivningen er imidlertid bestemt af det forhold, at det ”nødvendigvis” skal være strafbart at forlade et arbejde frivilligt og derpå begære dagpenge. Det andet følger med, fordi det ellers ville være for let at omgå hovedreglen.

*Saner hele møgbunken og giv os en **ren** dagpengeret som udelukkende er be-*

grænset af tid (perioderet) og kroneværdi, og aldeles uafhængig af moral og den enkeltes personlige vej og adfærd i livet. Når dagpengeloven bruges til at regulere arbejdsmarkedsadfærd kan det kun gå galt og ende i bureaukratisk snadren. Arbejdsmarkedets forudsætninger ændrer sig langt hurtigere end dagpengelovens sanktionsregler, som har tilbøjelighed til at blive hængende på en lang uendelighedsrække af sammenfildrede regler, som grundlæggende set er besparelsesbetingede.

Mistet ret til at være sikkerhedsvagt

Et af vores medlemmer blev ved den seneste storrazzia mod børneporno afsløret i at opbevare nogle ulovlige billeder på sin computer.

Medlemmet arbejdede på tidspunktet midlertidigt som sikkerhedsvagt i et butikcenter. Politiet havde udstedt godkendelsespåtegning som vagtmand i marts, men tilbagekaldte nu denne godkendelse ultimo april som følge af sagen.

Foreningen hjalp medlemmet med at påklage denne afgørelse og primo maj besluttede politiet at omgøre beslutningen.

Efter foreningens opfattelse var medlemmet for det første ikke dømt endnu, men kun anklaget, og for det andet anså vi arbejdet som vagtmand i et butikscenter for at være uden særlig sammenhæng med et eventuelt formål om at begrænse mulighederne for at være i særlig "følsom" nærhed af børn. Politiet udøvede med andre ord en slags standret her og nu, og fratog øjeblikkeligt den anklagede sin erhvervsmulighed blot med baggrund i at

det pågældende arbejde skulle godkendes af politiet selv.

I en telefonisk samtale med sagens politias-sessor udtrykte assistenten stor forundring over at en fagforening ville hjælpe et medlem i denne situation, og vak-lede lidt imellem om en eventuel medieinteresse

kunne skade foreningen eller politiet. Nerverne stod lidt udenpå telefonråden i den samtale, og den pågældende as-sessor virkede noget beklemmt ved situationen, medens han forsøgte at forklare hvorfor det kunne være farligt at lade medlemmet fortsætte som vagtmand. F.eks. mente han at den pågældende "jo kunne få adgang til computere på arbejdsstedet"!!

Selvfølgerlig hjælper foreningen altid så godt den kan når det gælder arbejdet og arbejdets omstændigheder og konsekvenser. Til gengæld hjælper vi **ikke**

det pågældende medlem omkring anklagen for besiddelse af børneporno.

Indberetninger fra AF

26. juli kunne SID i deres elektroniske nyhedsbrev under overskriften "A-kasser spilder tid på unødige kontrol", oplyse, at i ni ud af 10 tilfælde hvor en indberetning fra AF medfører stop for dagpenge, er der ikke grundlag for afgørelsen som herefter må omgøres. I alt standsede indberetninger fra AF sidste år dagpengene for 90.000 ledige.

I foreningen husker vi et grotesk eksempel fra sidste år, hvor et bornholmsk medlem telefonisk havde meddelt AF at det ikke var muligt at søge anvist arbejde den efterfølgende dag, fordi medlemmet havde fået ordinært arbejde til søs og skulle rejse den selvsamme efterfølgende dag. Samtidig anmodede medlemmet om at blive slettet som arbejdssøgende. AF-medarbejderen lovede at registrere medlemmet som ikke-arbejdssøgende og erklærede at al ting var i orden. Stor var forbavselsen da medlemmets pårørende et stykke tid efter fik meddelelse fra A-kassen om, at dagpengene var standset ved sidste måneds udgang, med henvisning til en indberetning fra AF om ikke at være mødt op til jobsamtale som anvist. Afgørelsen blev selvfølgelig efter nogle forviklinger omgjort, men demonstrerer hvor rigtigt hele systemet er skruet sammen.

Arbejdsskadeordningen

Sagsbehandling af arbejdsskader er siden 1998 foretaget i vores hovedorganisation FTF. Statistisk har foreningen

anmeldt sager som følger i perioden:

1998	2
1999	4
2000	1
2001	8
2002	3
2003	3
2004	1

Af disse 22 sager er pt 7 stadig under behandling.

For nylig er 2 sager afsluttede med særligt tilfredsstillende resultat for de pågældende medlemmer. Bagved det hele er selvfølgelig 2 mennesker, som begge har et særligt livsforløb hvor arbejdsskaderne har været et voldsomt indgreb. Begge har indvilget i at lade sig interviewe til fagbladet, og vi påregner at kunne bringe disse interviews i kommende numre sammen med en sagsbeskrivelse.

DFDS-bod

På et møde i Danmarks Rederiforening den 21. juni, erkendte DFDS forskellige brud på overenskomsten omkring brugen af dæksledere/dæksassistenter på kanalskibene, uden særlig aftale og uden særlige tillæg.

Foreningen procederede for skærpende omstændigheder, fordi det selvsamme problem var fagretsligt forhandlet i 2001 i forbindelse med en tilsvarende sag på "Pearl of Scandinavia", hvor der også dengang blev udbetalt erstatning for overenskomstbrud og samtidig indgået en særlig skibsaftale.

Denne gang blev sagen lukket med en bod på 155.000 kroner og indgåelse af aftaler om tillæg for arbejdet.

OK - 2004

Mærsk Supply

Efter et langt forhandlingsforløb blev kokke-overenskomsten for supply-skibene afsluttet den 29. juli.

Aftalen er en særoverenskomst til hovedoverenskomsten med Danmarks Rederiforening for menige, som i en helt ny udgave blev afsluttet 14. juli, og det var bl.a. afventning af denne afslutning som trak supply i langdrag.

Samtidig er der fra foreningens side blevet lagt særlig vægt på forbedringer af

netop denne overenskomst, hvilket lykkedes i nogen udstrækning.

Aftalen indeholder følgende **nyheder**:

- *Kokke får samme opsigelsesvarsler som officerer (dvs op til 6 mnd.)*
- *Samme udmønstringsperioder som officerer.*
- *Udeperiode regnes fra afrejse bopæl til afmønstringsdato skib.*
- *Frihedsopsparing fra afrejsedato til afmønstringsdato skib.*
- *En ekstra dags frihed pr. 3 dages overskridelse af udeperioden.*

Lønninger:

- Vasketill. indregnes i hyren med 550 kr./måned både under tjeneste og frihed. Tillægget ydes til alle uanset om der vaskes eller ej (før 1100 kr/mnd. under tjeneste, hvis der vaskes).
- Pass. tillæg for mere end 15 stiger til 15 kr. pr. person.
- Yderligere pass. tillæg for mere end 18 i 5 dage stiger til kr. 15.
- Pass. tillæg for kabelskibe stiger til kr. 525 pr. måned.

PENSIONER

	Rederi	Søfar.	I alt
1/3-04	1.161	581	1.742
1/3-05	1.234	617	1.851
1/3-06	1.306	653	1.959

LØNTABEL

Ancienn.	00	02	04	06	08	10
1/3-2004	16.654	16.862	16.941	16.994	17.034	17.071
1/3-2005	17.139	17.370	17.449	17.502	17.542	17.579
1/3-2006	17.576	17.831	17.909	17.962	18.002	18.039

NORDSØEN - MOBILE BORERIGGE

Som involverede vil vide tabte "Eurest" udliciteringen på Mærsk-riggene, såvel mobile som stationære, til Sodexho pr. 1. juli i år.

Foreningen har haft et godt samarbejde med "Eurest" og beklager derfor kontinuitetsbruddet.

Sodexho erklærede straks at de ville respektere den danske virksomhedsoverdragelseslov, men for de mobile rigges vedkommende ønskede at anvende eksisterende overenskomst mellem på den ene side Sodexho/Trinity og på den anden side DSRF/RBF.

Lønmæssigt har det ingen særlig betydning, fordi overenskomsterne for mobile rigge i dag er lønmæssigt samkørte beregningsmæssigt.

1. SODEXHO

22. juli blev protokollater om fornyelse af overenskomsten underskrevet hos Horesta hvor Sodexho er medlem.

Lønnen forhøjes:

	Løn	Tillæg	Forplejn
1/4-04	+460 kr	+3% (1/7)	+40 kr
1/4-05	+360 kr	+3%	+40 kr
1/4-06	+360 kr	+3%	+40 kr

Næste gang fornys overenskomsten som en 1. marts overenskomst.

2. TRINITY

Forventes afsluttet ganske snart.

OFFICERS-OVERENSKOMST

DANA fastholder ufravigelige krav som der ikke kan opnås enighed omkring, og der er aftalt møde i forligsinstitutionen den 18. august. Det må blive en skæbnetime.

Afventende i den forbindelse er også:

APM rammeaftale
DFDS hovmestre

MØNSTRINGSTATISTIKKER

I sidste nummer bragte vi en diagram-analyse af beskæftigelsen i den danske handelsflåde fra september 1988 til september 2003.

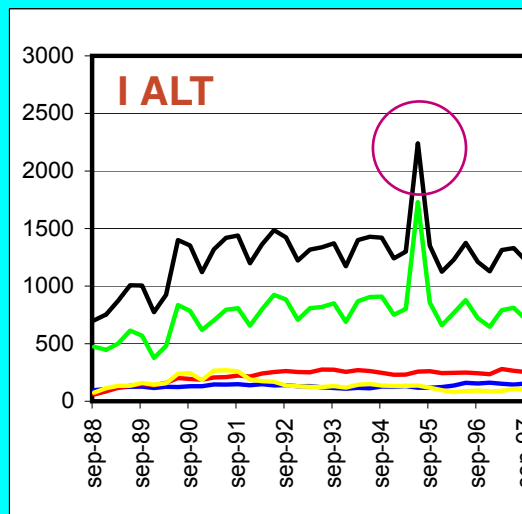
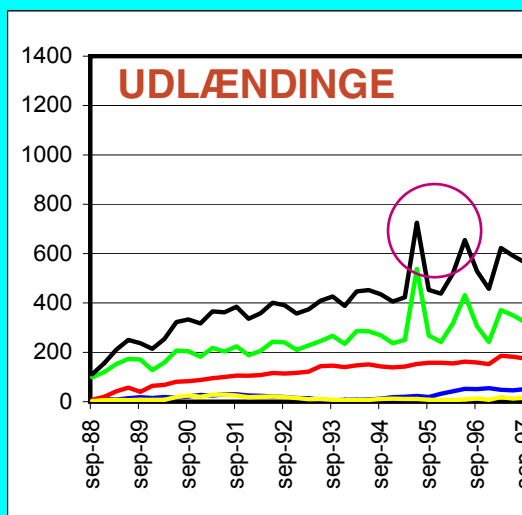
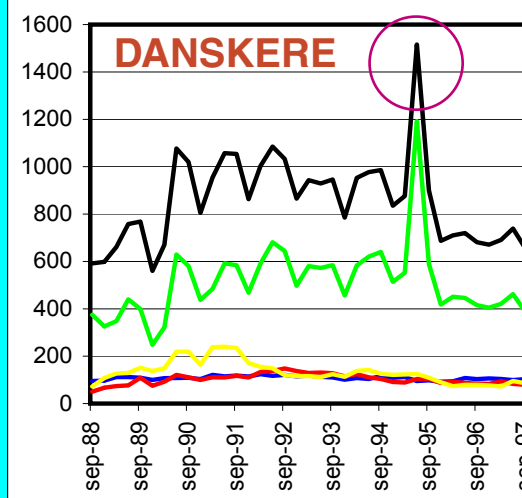
Diagrammerne var baseret på det talmateriale Danmarks Rederiforening offentliggør kvartalsvis, som igen er baseret på de mønstringsstatistikker Søfartsstyrelsen fører.

I forbindelse med offentliggørelsen tilbød Søfartsstyrelsen, at vi kunne få nogle basisstatistikker for foreningens personalegrupper (service og kabys), hvilket vi fik og bearbejdede i en tilsvarende diagramsystematik som vist i sidste nummer med 12 diagrammer. For tilfældet dobblede vi det hele med 2, fordi kabys-basis personale blev trukket ud i særlige diagrammer.

Beklageligvis viser det sig, at disse grundlæggende statistikker må være behæftet med mange og markante fejl, som det tydeligt fremgår af diagram-udplukket som det er vist her på disse 2 sider. Der er kraftige udsving som dårligt kan forklares logisk.

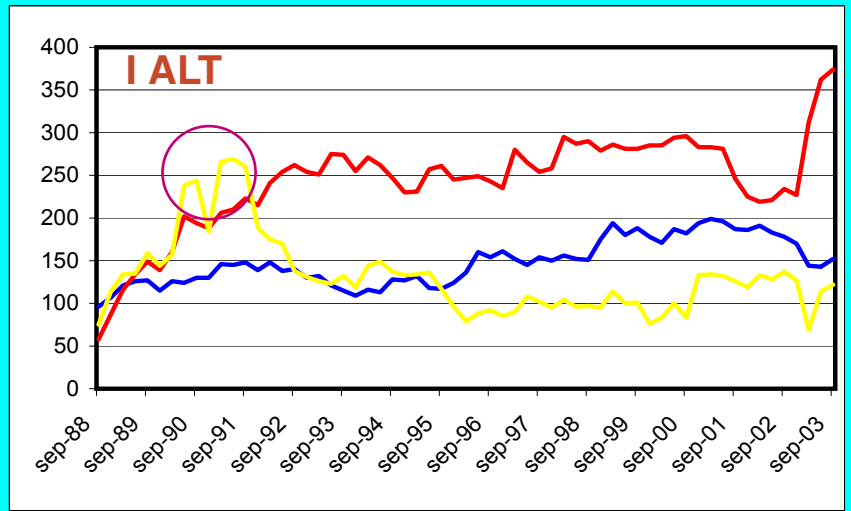
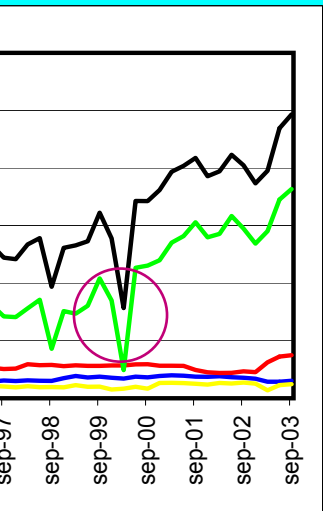
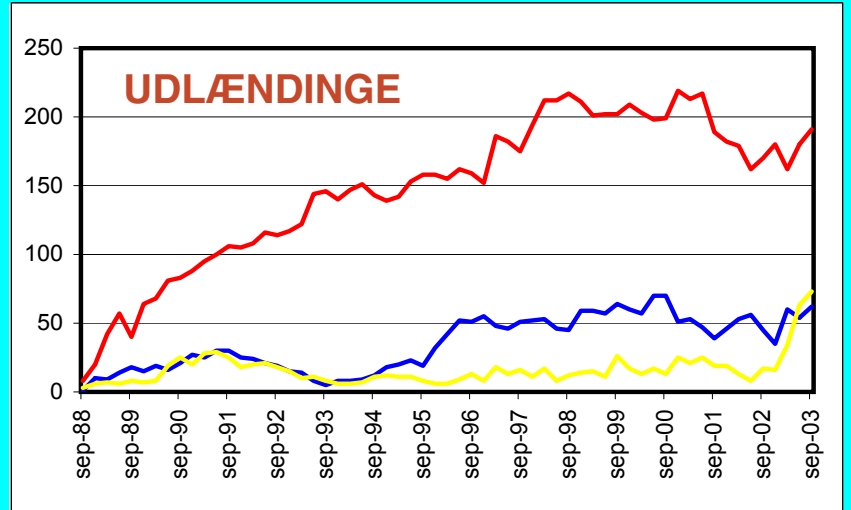
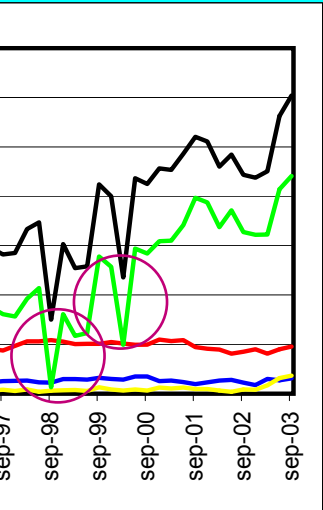
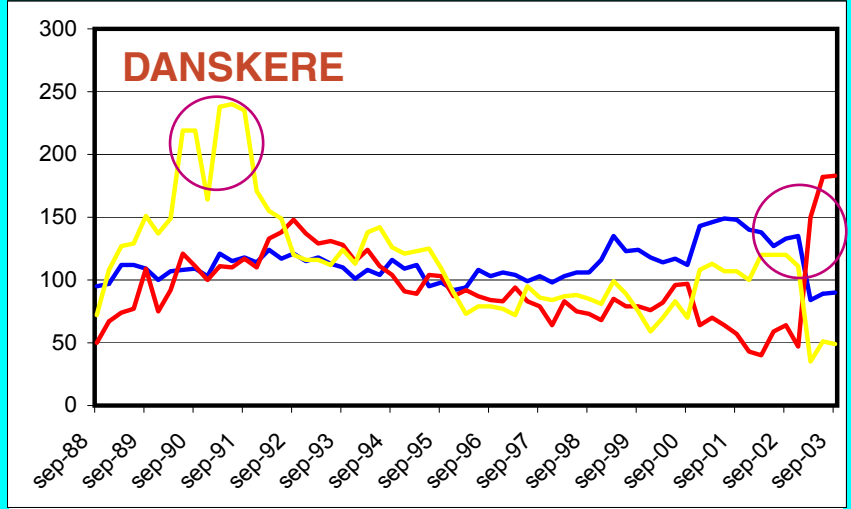
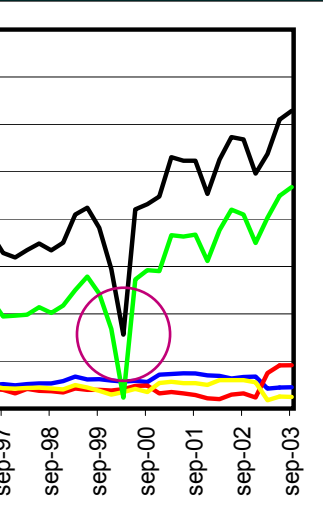
Vi fik også en telefonisk henvendelse fra en kilde, som forklarede, at uforklarligheder fra materialet i sidste nummer, i vidt omfang kunne forstås ved det faktum, at DFDS-ansatte i vid udstrækning har talt dobbelt op gennem halvfemserne, fordi Søfartsstyrelsen herfra har fået årlige indberetninger med alle ansatte (altså ikke kun aktuelt påmønstrede). Alt i alt er der altså tale om et temmeligt diskutabelt materiale, når det bliver gået nærmere på klingen.

I ALT.....	—
SERVICAFD.....	—
HOVM./PURSERE	—
KOKKE.....	—
KABYS I ØVRIGT..	—

DIS påmønstrede

FLÅDESTATION FREDERIKSHAVN

Værterne Vagn Munkholm og Karl-Erik Andersen

Skoleskibet "Danmark" ved kaj.

Det udfasede minefartøj "Fyen"

Kokken Thomas i kabyssen på "Lindormen"

Inspektionsskibet "Hvidbjørnen"

Minelæggerne "Lossen" og "Lindormen" med SK's formand og næstformand.

Efter artiklen om Søværnet og Søværnets Konstabelforening (SK) i sidste nummer af "Sø-Restaurationen", var jeg den 8. juni på besøg på Flådestation Frederikshavn for at se hvordan sådan et sted fungerer i virkeligheden, samt for at få en snak med nogle af Søværnets ansatte – specielt kokke.

Som det fremgår af billederne var det en smuk sommerdag i det nordjyske, hvor jeg blev modtaget af formand Vagn Munkholm og næstformand Karl-Erik Andersen fra SK. Vi lagde ud med frokost i Flådestationens udmærkede kantine, hvor vi fik en snak om løst og fast i relation til flådestationen.

Den nuværende Flådestation blev bygget i årene 1956-1960 og i dag er der omkring 600 ansatte på selve Flådestationen.

Ubådskok

Herefter viste de mig rundt på flådestationen, hvor både Skoleskibet Danmark og Kongeskibet Dannebrog lå til kajs under mit besøg. De var dog ikke målet for besøget, så vi lagde ud med at besøge ubådsområdet. Desværre var ingen af ubådene hjemme, men til gengæld fik jeg en snak med ubådskok Lars Jørgensen eller Lars Kok, som han også bliver kaldt.

Lars kom ind til Søværnet som værnepligtig og har været der i 17 år. Lars er civilt uddannet kok fra Aarslev Kro, men valgte efter sin værnepligt at fortsætte i Søværnet, hvor han har kontrakt til han fylder 60. Som reglerne er nu skriver man enten kontrakt til man fylder 35 eller 60 år. Her gælder dog almindelige opsigelsesregler, således at begge parter kan opsiges kontrakten inden da under visse betingelser.

Trange kår

Det ærgrede Lars at ingen ubåde var hjemme, så han kunne vise mig hvor lidt plads der er i sådan en i det hele taget, men især i kabyssen, hvor han normalt laver mad til 25 mand. En ting er, at der er lidt plads til kokken selv og køkkenudstyret, men herudover må der ofte lidt kreativitet til for at få plads til provianten i sådan en ubåd – f.eks. er det helt normalt, at man bruger torpedorørene til opbevaring af proviant.

For undertegnede er det – på trods af det manglende besøg på en ubåd – ikke svært at forestille sig, at det ofte må være noget af en prøvelse at være 25 mand sammen under så trange kår. I den forbindelse nævnte Lars også, at alle menige "selvfølgelig" sover i det samme rum, ligesom man er 2 mand om en køje, så man skiftes til at sove.

Også hovmester

Som kok på en ubåd fungerer man samtidig som en slags hovmester, da man også står for indkøb og kostregnskab mv. Lars fortalte bl.a., at han har 65 kr. pr. mand pr. dag at gøre godt med. Normalt er man ude i ca. 3 uger ad gangen, mens man ved større øvelser – f.eks. i Middelhavet, kan være af sted i op mod 9 uger. I krigssituationer er der ingen begrænsninger. På de længere togter supplerer man den medbragte proviant undervejs i forskellige havnebyer. Nogle ting bestiller man allerede inden afrejsen, mens man også bestiller undervejs.

Lars nævnte under vores snak, at systemet omkring kokke i ubådene er ret sårbart, da man kun har tilknyttet en kok pr. ubåd, hvilket giver problemer ved sygdom mv. Især op til et togt kan det være

problematisk, hvis man i huj og hast skal have fundet en afløser.

Ingen nye ubåde

Da jeg besøgte Flådestationen var forsvarsforliget endnu ikke på plads og Lars håbede, at forslaget vedr. køb af nye ubåde ville komme med i forliget. Dette ville i givet fald betyde, at f.eks. fryserum-mene ville blive fire gange så store som de nuværende, hvilket naturligt nok ville være en fordel for Lars og hans kolleger. Desværre har det siden vist sig at køb af nye ubåde ikke blev en del af det nye forlig – tværtimod nedlægges ubådsvåbnet helt med udgangen af dette år.

Minelægger

Efter ubådssnakken fortsatte Vagn, Karl Erik og jeg lidt rundt på Flådestationen, hvor jeg fik lejlighed til at tage flere billeder. Vi gik ombord på minelæggeren ”Lindormen”, hvor jeg fik en sludder med kokken Thomas Gissel, som har været i Søværnet i lidt over 3 år, men snart stopper, da han har fået arbejde som restaurantchef i land.

Lærer for lidt

Thomas synes selv, at han har haft en god tid i Søværnet, men dette skyldes mere kammeratskabet og oplevelserne, end det skyldes jobindholdet og arbejdsforholdene. Problemet med jobbet er at man simpelthen lærer for lidt – efter noget tid bliver det mere ensformig madproduktion end spændende kokkearbejde. Herudover kan der være mindre irritationsmomenter, som f.eks. når officerer og sergenter beder en hente salt, ketchup eller fylde vand, selvom de selv skal blot skal rejse sig og gå få meter for at hente det selv.

Kokkemangel

Her skyder Vagn så ind, at disse forhold overordnet set er et problem for Søværnet, da man har svært ved at få kokke. Hvis forholdene var bedre og de faglige udfordringer større, ville dette måske være nemmere. Som det er nu foregår rekrutteringen af kokke til Søværnet simpelthen ved, at man ved sessionen for værnepligtige placerer kokke i Søværnet. Her er det så håbet, at de vil tegne kontrakt med Søværnet efter deres værnepligt, hvilket altså ikke altid er tilfældet, da kokkene ofte har bedre muligheder andre steder.

Karl Erik fra SK, som til daglig også fungerer på ”Lindormen”, ærgrer sig over at miste en mand som Thomas, som han betegner som en rigtig dygtig kok, men Søværnet har svært ved at tilbyde noget som kan hamle op med en stilling som restaurantchef.

Også gode sider

Nu lyder det måske som den rene elendighed at være kok i Søværnet, hvilket det naturligvis ikke er. Der er vist ikke noget job som er perfekt, og mange mennesker er meget glade for deres job i Søværnet. Under mit besøg blev der også talt om fantastiske naturoplevelser på den skotske vestkyst, fridage med solbadning i Middelhavet og som nævnt tidligere et godt kammeratskab. Desuden medfører en 35 års kontrakt i Søværnet bl.a. ret til 12 ugers efteruddannelse om året, med fuld løn under uddannelsen. Det er nok alligevel de færreste jobs, som kan tilbyde lignende muligheder for efteruddannelse.

I løbet af dagen fik jeg også set inspektions-skibe, miljøskibe, isbrydere, ligesom

vi besøgte Søværnets Kontakt- og Vel-færdselement, som er behjælpelig når offentligheden har behov for information om Søværnet.

Efter en interessant dag i det nordjydske vendte jeg sidst på eftermiddagen næsen tilbage mod hovedstaden. Tak til Vagn og Karl Erik samt Hans Frederiksen fra SKs sekretariat, for deres hjælpsomhed i forbindelse med artiklerne om Søværnet.

Christian Petersen

Flådestationens våbenskjold og herunder skitse med tjenesteder rundt om i det nordjydske.

Fra stationens egen CD-præsentation (Claus J. Gustafsen).

Forsvarsforliget set fra søsiden

”Et forlig med muligheder”, kalder SKs formand Vagn Munkholm sin leder i den seneste udgave af ”SKnyt” det nyligt indgåede forsvarsforlig. Aftalen, som gælder for perioden 2005-2009, blev indgået den 10. juni 2004 mellem partierne Venstre, De Konservative, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, De Radikale og Kristendemokraterne.

I forhold til det som er beskrevet i forrige nummer af ”Sø-Restauratio-nen”, er der ikke de store ændringer i aftalen. Som ovenstående kommentar fra SKs formand antyder, er der generel tilfredshed med aftalen i Søværnet. Dog ser man nedlæg-gelsen af ubådsvåbnet som en klar svækkelse. Herudover ser man positivt på andre tiltag, som f.eks. 4 måneders værnepligt, flytning af Søværnets Grundskole fra Auderød til Frederikshavn, anskaffelsen af 3 nye patruljeskibe og fire maritime helikoptere, ligesom man naturligt nok støtter den planlagte styrkelse af konstabelgruppen.

Iflg. Vagn Munkholm er Søværnet sluppet rimeligt igennem forligsfor-handlingerne, og kan se frem til sta-bile forhold i de næste fem år. Her-udover er det håbet, at der skabes ordentlige forhold forvaltningsmæs-sigt i Søværnet, ligesom man frem-over forhåbentlig vil leve bedre op til de flotte ord i personalepolitikken.

RAMMEAFTALE I A.P.MØLLER

På alle afholdte medlemsmøder og skibsbesøg, har det været et gennemgående tema, at man er meget utilfreds med at der er hovmestre der sejler på rammeaftalen, uden at være medlem af foreningen.

Især er man meget utilfreds med at disse ikke-medlemmer, ved underskrivelsen af deres ansættelsesaftale i.h.t. rammeaftalen, har skrevet under på at de var medlemmer af DSRF. Det er en ærlig sag ikke at ville være medlem, men det er ikke ærligt at man påstår medlemskab for at opnå nogle goder, som medlemmerne har opnået med baggrund i medlemsskabet.

Vi har derfor bedt foreningen om i bladet at oplyse navnene på dem som ikke er medlemmer, men som har underskrevet aftale med rederiet og påstået at de er medlemmer, samt at sende en liste med disse navne til rederiet.

Foreningen har meldt følgende navne tilbage på hovmestre, som efter foreningens oplysninger er på aftalen, men som ikke er medlem af DSRF:

- Claus Basse
- Stein Callesen

- Ib Christoffersen
- Svend Erik Corneliussen
- Hans Dreyer
- Flemming A. El Nur
- Bent Ole Eriksen
- Lars Verner Eriksen
- David Evlakhoff
- Knud Graversen
- Jesper Eli Hohlmann
- Søren Hein
- Lindy B. Jørgensen
- Jan H.D. Larsen
- Vivi Sonnichsen

Der er enkelte flere, som vil blive oplyst i næste nummer af fagbladet.

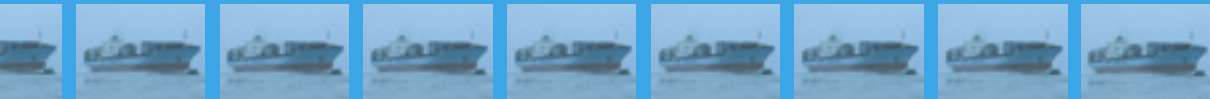
***Talsmændene på vegne af de
organiserede kollegaer i
A.P. Møller***

MAD-SEMINAR

Jeg havde fornøjelsen at deltage i et Hovmesterseminar (Sund Mad – på den fede måde) på Mærsk Training Centre.

Vi startede med alt det kedelige, fik nogen lærdom indprentet om QES systemet, og andet relevant stof.

Efter frokosten var der gæstetallere, bl.a Søren Gericke og Per Thøstensen. En virkelig dejlig eftermiddag hvor vi fik nogle gode input.

I kaffepausen var der et kaffe-firma som præsenterede nogle af deres produkter, lærerigt og morsomt.

Middagen om aftenen var også noget for sig, som satte vore smagsløg på prøve, og mon ikke der var nogen af os som fik en god ide eller to.

Det var en virkelig god dag, godt tilrettelagt, well done til MTC.

Lad os få noget mere af det, gerne med mulighed for spørgsmål til Proviantafd. og Crew.

***Svend Aage Wolf Larsen
Hovmester / talsmand***

LÆSERBREV

Kære personale i skibspersonel!

Vi ved godt at I har det svært med at få det hele til at hænge sammen. Der er sygdom, nogen vil gerne være hjemme på bestemte tider, der kommer flere skibe som skal bemandedes. Det er ikke let at være jer, vi misunder jer ikke jeres job. Vi misunder måske at I til daglig kan gå hjem og være sammen med familien, har nogenlunde faste ferier, at kunne planlægge noget sammen med familie og venner.

Nogle af disse ting er ikke mulige som sømand, men i og med at vi nu skulle til at have faste skibe, var vi mange som glædede os, nu skulle det endelig være muligt at planlægge noget, såsom konens ferie så man kunne være sammen og meget mere.

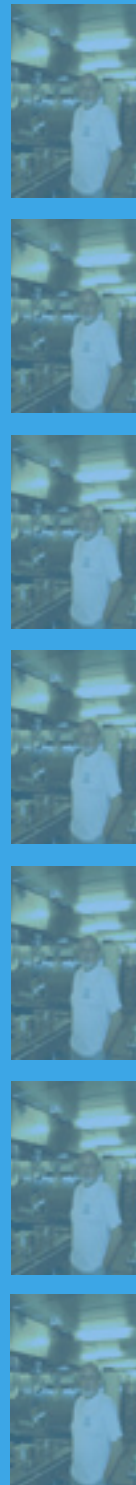
Men ak, det holder ikke. Lige pludselig får man at vide at man skal over på et andet skib selv om man er glad og tilfreds der hvor man er, har fået opbygget et godt samarbejde, har sikkert også brugt en masse kræfter på at gøre det hele så godt som muligt. Ting var planlagt hjemme ud i fremtiden, men er nød til at fortælle børnene at det ikke kan lade sig gøre alligevel, for Far er jo sømand og ikke til at regne med.

Er der så noget at sige til at vi bliver sure, og ikke vil hjælpe jer, når I er i en presset situation?

Hvad kan I så gøre ved det? Det mindste I kunne gøre er at kontakte folk, fortælle om jeres planer og grunden til det. Så kunne det jo godt være at man var til at tale med, og ikke fik ødelagt sin ferie i ren frustration over bare at få trukket noget ned over hovedet.

Tak for jeres opmærksomhed.

Sømanden

Forkæl dig selv med Sydfrankrig

**Se det smukke Frankrig fra sin bedste side
i Le Soleil des Garrigues i Montpellier**

Som kunde i PFA har du mange fordele. En af dem er Le Soleil des Garrigues, hvor du kan nyde det milde, sydfranske klima og områdets unikke kultur, mad og vin. Med base i en veludstyret feriebolig udforsker du selv området og dets mange muligheder. Eller du bestiller en færdigpakket tur gennem vores rejsearrangør Cimber Rejser.

Parasol eller temarejse?

Du kan vælge rejser, hvor de mest populære ture i området er inkluderet, men du kan også vælge en skræddersyet temarejse, hvis du har interesse for golf, gastronomi eller fransk vin. Gå ind under *Pension/Fordele* på www.pfa.dk, og læs mere ferieboligerne, området og de forskellige temarejser.

Priser og ledige datoer

Det kan være en god idé at bestille med det samme. Så er du nemlig sikker på at få den uge, du ønsker. Ring til Cimber Rejser på telefon 39 17 69 69. De har åbent mandag-fredag fra klokken 9-15.

À bientôt à Montpellier!

Pakket og klar

Bestil rejse i efterårsræsonen (uge 36-50) for 1. september og få en lækker PFA Pension sportstaske med i prisen.

PFA Pension

Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

Telefon 39 17 50 00
Telefax 39 17 59 50
pension@pfa.dk
www.pfa.dk

Bygger på forståelse

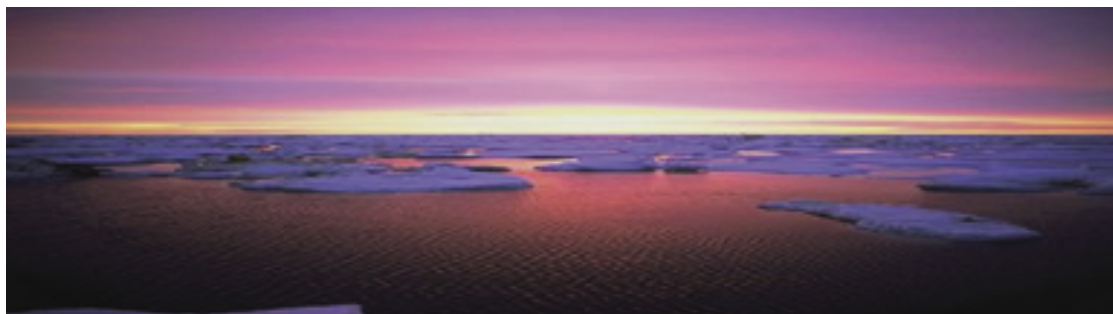

Indmeldelser i perioden 20-05-2004 til 08-07-2004

IND DSRF	EFTERNAVN	FORNAVN	REDERI
26-05-2004	Bundgaard	Søren Liisberg	Danserv A/S
01-07-2004	Clausen	Aase	Danserv A/S
16-05-2004	Knudsen	Tina	DFDS
24-05-2004	Sørensen	Jacob	DFDS
01-06-2004	Eskesen	Sanja	DFDS
02-06-2004	Larsen	Ronny	DFDS
03-06-2004	Roussoulieres	Mark	DFDS
09-06-2004	Larsen	Morten Boye	DFDS
11-06-2004	Jahns	Sanne	DFDS
11-06-2004	Johnsen	Edgar	DFDS
11-06-2004	Renberg	Nelle	DFDS
11-06-2004	Sørensen	Lasse Vangsgaard	DFDS
01-07-2004	Jacobsen	Anne	DFDS
01-07-2004	Janicka	Monica	DFDS
01-07-2004	Jensen	Dennis Majgaard	DFDS
01-07-2004	Pedersen	Kurt Holm	DFDS
01-07-2004	Rørth	Marie Louise	DFDS
01-07-2004	Sørensen	Jesper	DFDS
08-07-2004	Persson	Maria	DFDS
01-04-2004	Holstrøm	Henrik	Eurest A/S
06-07-2004	Schmidt	Claus	Royal Arctic Line A/S
29-06-2004	Kielsen	Jørgen Børge Slot	Royal Arctic Line A/S

26

Ind/Ud maj 2004		Ind/Ud juni 2004	
Ind	11	Ind	14
Ud	10	Ud	15
Netto	1	Netto	-1

Runde fødselsdage i perioden 14/08/04 - 15/10/04

Marcelo Bersamina Uguis - Tømrrergade 6, 2th., 2200 København N - fylder **50 år den 11. september**

Niels Erik Jerne - Skoleparken 77, 1.th., 6705 Esbjerg Ø - fylder **60 år den 13. september**

Torben Holm - Provstegade 7, 2 lejl. 7, 3700 Rønne - fylder **50 år den 28. september**

Rudolf Hansen - Sverdrupvej 14, 6100 Haderslev - fylder **70 år den 28. september**

Uffe Rene Søgaard-Sørensen - Tvedhaven 1, 5700 Svendborg - fylder **60 år den 3. oktober**

Lone Merete Johansson - Allévej 10, 3700 Rønne - fylder **50 år den 6. oktober**

Bente Pedersen - Mølløvænget 12, 3730 Neksø - fylder **60 år den 10. oktober**

Tage Rasmussen - Rosenvænget 8 E st., 4900 Nakskov - fylder **85 år den 17. august**

Henning Simoni Kragelund - Vangevej 9, Erritsø, 7000 Fredericia - fylder **50 år den 21. august**

Ursula Perbandt - Solsikkevej 89, 5700 Svendborg - fylder **75 år den 28. august**

Jane Bernhard - Ennebøllevvej 2, Ennebølle, 5953 Tranekær - fylder **50 år den 4. september**

Gunnar Jørgensen - Langelandsvej 24, 2.tv., 2000 Frederiksberg - fylder **85 år den 5. september**

Erik Hansen - Dronningemaen 13 A, 2.th., 5700 Svendborg - fylder **70 år den 6. september**

Hanne Brøndbjerg - Tinesvej 1 E, 9380 Vestbjerg - fylder **60 år den 7. september**

JUBILÆUM i perioden 14/08/04 - 15/10/04

Jan Wagner har den 1/9 2004 været medlem af foreningen i 40 år og udnævnes derved til æresmedlem

Henrik Christen Koch har den 1/10 2004 været medlem af foreningen i 25 år.

Bjarne Mortensen har den 1/9 2004 været medlem af foreningen i 25 år.

Else Pedersen har den 1/10 2004 været medlem af foreningen i 25 år.

Bjarne Holk Jul Larsen har den 1/9 2004 været medlem af foreningen i 25 år.

Tusind tak for rødvinen, jeg modtog i anledning af min fødselsdag.

*Med venlig hilsen
Anette Lindahl*

Tak for den dejlige flaske vin jeg modtog i anledning af min 80 års fødselsdag.

*Med venlig hilsen
Forhenværende stewardesse i DFDS
Ingeborg Jensen*

Mange tak for den meget fine vin, jeg modtog ved min 85 års fødselsdag.

*Med venlig hilsen
William Hartvig*

Tak for den venlige opmærksomhed ved min 60 års fødselsdag.

Søren Jensen

Hjertelig tak for den flotte gave jeg har modtaget i anledning af min 90 års fødselsdag.

*Med venlig hilsen
Johannes Brockdorff Jensen*

Mange tak for opmærksomheden i forbindelse med at jeg rundede det skarpe hjørne og blev næsten voksen.

Svend Aage Wolf Larsen

Mange tak for den fine gave jeg modtog på min fødselsdag

Mona Lise Rønhoff Madsen

Tak for rødvinen som foreningen glædede mig med til min fødselsdag.

Anna Grethe Bjerregård

Tak for opmærksomheden ved mit 40 års jubilæum.

Helga Jensen

Hjertelig tak for venlig opmærksomhed til min 75 års fødselsdag. Jeg blev meget glad for lysestagerne. De er meget flotte.

Lizzie Nielsen

Mange tak for gaven ved min 50 års fødselsdag d. 16/6!!!

*De bedste hilsener
Hans Hansen*

Tusinde tak for den meget søde og dekorative gave og hilsen fra foreningen til min 75 års fødselsdag.

Modtaget med flaskepost fra
Karin Törnell

Modtag min hjerteligste tak for den flotte gave, som jeg har modtaget i anledning af min 70 års fødselsdag.

Tove Hausted

Vi mindes

Ib Halse Leth, f. 12/3 1931, er afgang ved døden d. 2/6 2004.

RIDS I DANSK ARBEJDERBEVÆGELSE HISTORIE

(Afsnit 7)

PERIODEN 1872 - 1899

4. Fagforeninger (fortsat)

Fra 1890 til 1899 oprettes 974 nye fagforeninger hvilket er mere end 2 i gennemsnit om ugen. Samtidig slutter fagforeningerne sig sammen i de enkelte fag til forbund med snedkerne som pionerer. I 1886 dannes LO's første forløber "De samvirkende fagforeninger i København" som i 1892 får sit første regelsæt for "Ordning af planmæssig Strejkeunderstøttelse". Initiativtageren til denne og senere sammenslutninger er maleren Jens Jensen. "De samvirkende" er forgængeren for "De samvirkende Fagforbund" fra 1898 som er LO's første egentlige udgave. 405 delegerede som repræsenterer 70.000 arbejdere vedtager en decentral struktur med magten i de enkelte forbund. Herfra kører et stadig tungere tog videre, og den vedtagne struktur har stået ved magt lige siden og spændt ben for alle efterfølgende forsøg på reorganisering i industriforbund eller lignende.

Ved stiftelsen af "De samvirkende" i 1898 udtaler Jens Jensen:

"Arbejderbevægelsen er ikke en kunstig Plante... Vi er her da i Kraft af den Udviklings Lov, alle maa bøje sig for, og vi er her i saa stort Tal, fordi der er gjort et mangeaarigt Forarbejde. Nu føler vi os modne og stærke nok til at danne den sammenslutning for hele Landet som er blevet en Nødvendighed... Den Armé vi skaber, maa være stærk og fast, thi den skal erobre en Verden, og den maa være demokratisk ordnet, thi den skal udvikle Mennesker...".

Når det gælder by-arbejderne er arbejdsmændene og husassistenterne de sværeste at organisere, ligesom der i brede kredse er en opfattelse af disse grupper som henholdsvis bæreme og en slags tredje outsider-køn. Og hvilket fag repræsenterede en arbejdsmand egentlig? I løbet af 90'erne lykkedes det imidlertid M.C. Lyngsø at få samlet arbejdsmændene i "Dansk Arbejdsmandsforbund" ("Kvindeligt Arbejderforbund" kommer efter i 1901 og "Husassistenternes Forbund" i 1903).

Tilsvarende fagforeningerne centraliserer arbejdsgiversiden hvor jernfabrikanterne repræsenterer den benhårde linie. 1896 stiftes første udgave af Dansk Arbejdsgiverforening som reorganiseres i 1898 og 1899. Arbejdsgiverne vælger fra starten en langt mere centralistisk magtstruktur end fagbevægelsen, og det får stor betydning når det endelig gælder.

I løbet af 90'erne indgås et stigende antal overenskomster, herunder også landsdækkende for et helt fag.

Omkring slutningen af 90'erne antages det at ca. 75% af alle mandlige arbejdere er organiseret mod ca. 22% af de kvindelige. Vi er ved at være klar til de store magtkampe.

5. Parti.

"Den Internationale Arbejderforening" forbydes nogle måneder efter dommene over Pio, Geleff og Brix, i august 1873. Umiddelbart efter stiftes "Den Demokratiske Arbejderforening" under ledelse af cigarmager Carl Würtz. Maj 1874 oprettes "De Frie Fagforeningers Centralbestyrelse" af formændene for de københavnske fagforeninger.

1876

Gimle-kongressen på Frederiksberg, hvor 56 foreninger repræsenterende 6.200 medlemmer deltager.

Pio som er løsladt i april 1875, vælges som leder men er stærkt svækket af en voksende opposition. Det lykkes ham ikke at få formandsposten styrket, men på et afgørende punkt om adskillelse mellem parti og fagbevægelse leder oppositionen for denne gang nederlag.

Gimle-kongressen regnes for Socialdemokratiets første kongres og der vedtages et program ("Gimle-programmet") som stort set forbliver uændret til 1913.

Uddrag af "Gimle-programmet":

1. Arbejdet er Kilden til al Rigdom og Kultur, og bør hele Udbyttet tilfalde dem, som arbejder.... udfordres det, at Arbejdsmidlerne bliver fælles Ejendom...

Det maa være Arbejderklassens Værk at befri Arbejdet. Alle andre Klasser er lige over for den kun en reaktionær Masse.

2. ... ved alle lovlige Midler efter en fri Stat og et socialistisk Samfund.

Udryddelsen af alle sociale og politiske Uligheder.

Det danske socialdemokratiske Arbejderparti virker nærmest i en national Stamme, men Frihed, Lighed og Broderkærlighed blandt alle Nationer.

...Indrettelsen af Produktionsforeninger med Statshjælp under det arbejdende Folks demokratiske Kontrol.

Præstegaardsjorderne inddrages...

... fordrer som Statens Fundament:

2. Direkte Lovgivning igennem Folket.

3. Afskaffelsen af den staaende Hær.

4. Afskaffelse af alle Presselove, Forenings- og Forsamlingslove...

...fordrer under det nuværende kapitalistiske Herredømme:

1. Indførelse af en Skat med stigende Skala. Afskaffelsen af alle indirekte Skatter.

5. Indførelsen af en Normalarbejdsdag.

9. Saten bør drage human Omsorg for Syge, Gamle og Arbejdsinvalider.

1877

I februar nedlægger Pio sit formandsskab og 23. marts forlader Pio og Geleff Danmark uden underretning til partiet. Det bliver året med den store nedtur for den samlede faglige og politiske bevægelse.

1878

Enighed om at splitte parti og fagbevægelse og 12. februar stiftes "Socialdemokratisk

Forbund” som en ren politisk forening. Adskillelsen er dog ikke fuldstændig, og fra da, og helt indtil 1999, har LO valgt 2 repræsentanter til Socialdemokratiets hovedbestyrelse og Socialdemokratiet 2 repræsentanter til LO's forretningsudvalg. Den indledende fase i dansk arbejderbevægelses historie er til gengæld forbi, og et nyt trekløver bestående af snedker C.C. Andersen, skrædder P. Holm og skomager Chr. Hørdum, overtager de skrå brædder.

1884

Holm og Hørdum rykker som de første socialdemokrater ind i folketinget. Der indledes samarbejde med Venstre som giver grobund for en vedvarende kritik.

1888

Partiets program revideres og udbygges men stort set samme sprog som i ”Gimle-programmet”. Religionen erklæres for en privatsag. Staten bør overtage alle samfærdselsmidler samt de industriarter der frembringer folkets livsfornødenheder. Arverettens gradvise afskaffelse og tjenestefolk skal ligestilles.

1889

Oppositionen i partiet begynder at udgive ”Arbejderen. Socialistisk Ugeblad”. 7 ledende medlemmer af oppositionen ekskluderes på slutningen af året, og Friedrich Engels kommenterer begivenhederne fra London med at mene, at samarbejde med andre partier kan være gavnligt, men samarbejde med det danske Venstre-parti burde være udelukket. Der er grænser.

1890

”Revolutionære Socialistiske Arbejderpart” dannes, men overlever kun ganske få år.

Socialdemokratiske mandater i Folketinget:

1884	2
1887	1
1890	3
1892	2
1895	8
1898	12
1901	14

I 90'erne opstår en række socialdemokratiske provinsaviser.

6. Industrien.

De fleste forfattere hælder til at industrien var af uanseligt omfang omkring 1870 og udviklingen fra 1870 til midten af 90'erne var svag og ujævn. Ole Hyldtoft sætter i ”Teknologiske forandringer i dansk industri 1870-1896” spørgsmålstegn ved dette standpunkt. Nyere opgørelser giver et andet billede af den industrielle situation i 1872 og indikerer at ekspansionen mellem 1872 og 1897 ligger på linie med handelen, periodens andet frembrusende erhverv. De mere forbeholdne synspunkter anses for at være farvet af prisfald og landbrugskrise.

Fra 1872 til 1897 fordobles antallet af industriarbejdere fra ca. 43.000 til ca. 92.000. Samtidig syvdobles den mekaniske kraft fra ca. 5.000 hk til 32.000 hk i 1897. Efter Hyltotts opgørelser er kriserne i industrien i perioden 1875 til 1895 langt mildere end for samfundet som sådant. Fra midten af 90'erne slår en stærk højkonjunktur igennem i hele samfundet.

Det er ikke hensigten at gå nærmere i dybden med den industrielle udvikling i denne fremstilling, og her skal blot påpeges at dampkraften er en hovedoverskrift for perioden og at maskinindustrien og støbejern indtog nøglepositioner i den tekniske udvikling.

7. Arbejdskonflikter og 1. maj 1890.

Der findes en konfliktstatistik for perioden 1881-90, hvorefter 29 fagforeninger er involverede i 211 strejker eller lock-outer hvoraf 158 blev vundet, 23 tabt og 2 afgjort ved voldgift. Imidlertid blev flere af de væsentlige og store konflikter tabt, så når man går i dybden ændres indtrykket.

Nedenfor gengives kortfattet de mest markante konflikter i kronologisk orden, afbrudt af historien om 1. maj 1890. Tidligere i denne artikelserie blev det påstået at der ikke skete noget markant mellem slaget på fælleden 1872 og septemberforliget i 1899. Det er ikke sandt. 1. maj 1890 var *første* 1. maj, og det var og er en markant dag.

1881

Skibstømrerstrejke på værftet "De forenede Oplagspladser".

Strejken blev vundet som den første siden Pios tid, og markerede derfor et vendepunkt. Det var en proteststrejke uden økonomiske krav, foranlediget af en onsinde formand som længe havde plaget en arbejder godt og grundigt. En dag tog arbejderen til genmæle og blev bortvist. Strejken varede et par måneder før formanden forsvandt.

1883

Tobaksarbejderstrejke.

Startede hos fabrikant Lichtinger. I tobaksarbejderforbundets jubilæumsskrift i 1921 beskriver Th. Stauning selvsamme fabrikant som en "i udpræget grad typen paa den brutale Kapitalist". Lichtinger gennemtvinger i 1883 lønnedsættelser og en konflikt breder sig som efter 3 måneder omfatter 500 arbejdere og 25 fabrikker. Sammenholdet blandt fabrikanterne smuldrer hen ad vejen og efter mere end et halvt år afsluttes konflikten med sejr til arbejderne. Der blev samlet 500.000 kr. til strejken.

1885

Smedelockouten - 80'ernes betydeligste arbejdskonflikt.

Efter års nedtur følte smedene sig stærke nok til at kræve lønforbedringer, samme år som jernindustrien samledes i en fabrikantforening. Det hele startes på Eickhoffs fabrik hvor der i juni kræves 27 øre mere i timen. Den nye fabrikantforening svarer igen med lock-out på 24 fabrikker. Målet for fabrikanterne er åbenlyst at knuse fagforeningen, og for alle ikke-organiserede stod fabriksportene åbne, samtidig med at der importeredes skruebrækkere fra Sverige og provinsen under politibeskyttelse. Toge med den hvervede arbejdskraft blev standset udenfor København og i lukkede drosker kørt til fabrikkerne hvor

de blev indlogeret. Lock-ouden blev hurtig til storpolitik og handlede om foreningsretten samtidig med at den blev led i provisorieårenes forfatningskamp. Venstre støttede arbejderne og de lock-outede. Der blev indsamlet 250.000 kr. og mange landmænd åbnede deres gårde til ferieophold for arbejdernes børn. På den anden side indbød højrepressen rigmænd til at støtte fabrikkerne og brede lock-ouden til andre fag, og et højreblad i Næstved morede sig med et sjofelt tænkt advertisement om at 30 unge og smukke maskinarbejderhustruer kunne blive anbragt hos diverse ungkarle og enkemænd i Sydsjælland. I en måned forhandlede der resultatløst hvorefter begge parterne erklærede, at de ikke havde taget initiativ til forhandlingerne. Smedene beslutter med stor majoritet at fastholde deres krav. Konflikten slutter 16. november, og forskellige bøger beskriver udfaldet forskelligt. Mest skrives der at arbejdet blev genoptaget på uændrede vilkår, medens skruebrækkerne havde fået fodfæste på fabrikkerne og gav anledning til megen efterfølgende uro. Kravet om udmeldelse af fagforeningen blev dog trukket tilbage som en del af forliget. Smedeforeningen var imidlertid hårdt ramt og mistede de fleste af sine medlemmer (før 1.500, efter 300).

1886

Kvindestrejke på Ruibens dampværeri.

Elendige lønninger, arbejdsreglement og "mulktssystem" som ofte reducerede lønningerne betragteligt, fik 150, måske en del flere, ikke organiserede kvinder i strejke. Trods den manglende organisering lykkedes det at få organiseret et indsamlingsarbejde. Efter 4 uger sluttede strejken med mindre lønforhøjelse.

1887

Bagersvendene strejker i København.

1888

En række strejker ved fortbyggeriet omkring hovedstaden.

1889

Lock-out mod bygnings- og møbelsnedkere.

1. MAJ 1890

OleS
fortsættes i
næste nummer